

Sygn. akt III KO 110/22

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński

w sprawie skazanego Ł. P.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 17 listopada 2022 r.
wniosku skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu,
na podstawie art. 78§1 k.p.k. a contrario

p o s t a n o w i ł

**nie uwzględnić wniosku skazanego Ł. P. o wyznaczenie
obrońcy z urzędu.**

UZASADNIENIE

W dniu 14 listopada 2022 roku skazany Ł. P. wniósł o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o w trybie art. 29§6 ustawy o Sądzie Najwyższym. Skazany wskazał, że obecnie przebywa w zakładzie karnym, gdzie nie jest zatrudniony z uwagi na stan zdrowia, nie posiada żadnego majątku, ani oszczędności na pokrycie kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru. Ponadto wskazał, że z otrzymanego pouczenia wynika, że w sprawie zachodzi obowiązkowe zastępstwo stron przez adwokatów, dlatego swój wniosek uważa za uzasadniony.

Skazany w dniu 14 czerwca 2022 roku (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie) wniósł o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem o sygn. II AKzw 254/22 utrzymującym w mocy postanowienie z dnia 8 kwietnia 2022 roku sygn. akt II Kow 169/22/pr o odmowie udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności.

Postanowieniem z dnia 13 września 2022 roku sygn. akt II AKo 66/22 Sąd Apelacyjny w Rzeszowie stwierdził swą niewłaściwość do rozpoznania wniosku skazanego i przekazał sprawę Sądowi Najwyższemu jako właściwemu rzeczowo do rozpoznania przedmiotowego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu nie zasługuje na uwzględnienie.

Z uzasadnienia przedmiotowego wniosku wynika, że skazany błędnie zrozumiał pouczenie zawarte w zawiadomieniu o składzie rozpoznającym sprawę odnośnie możliwości złożenia wniosku, o jakim mowa w art. 29§6 ustawy o Sądzie Najwyższym. Mianowicie stwierdził on całkowicie bezpodstawnie, że istnieje konieczność złożenia takiego wniosku, a w związku z tym konieczność udziału obrońcy w tym postępowaniu. Skazany wprawdzie odwołał się w swoim wniosku również do art. 79§2 k.p.k., ale nie wskazał żadnych konkretnych okoliczności występujących po jego stronie utrudniających obronę i tym samym uzasadniających ustanowienie mu obrońcy z urzędu.

Należy zaś stwierdzić, że pouczenie, na którego treść powołał się skazany dotyczy możliwości wystąpienia z wnioskiem o przeprowadzenie testu bezstronności sędziego w trybie art. 29§6 ustawy o Sądzie Najwyższym. Złożenie takiego wniosku nie ma charakteru obligatoryjnego, co w sposób jednoznaczny wynika z treści wymienionego przepisu.

W ocenie Sądu Najwyższego w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do skazanego Ł.P. nie zachodzą również okoliczności określone w art. 79§2 k.p.k. uzasadniające ustanowienie obrońcy z urzędu. Postępowanie dotyczące bowiem wniosku skazanego „o podjęcie z urzędu czynności zmierzających do wznowienia i ponownego rozpoznania sprawy II AKzw 254/22” dotyczącej prawomocnie rozstrzygniętego wniosku skazanego o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Z orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika, że za okoliczności utrudniające obronę w rozumieniu art. 79§2 k.p.k. można uznać nieporadność życiową oskarżonego, jego upośledzenie umysłowe, które nie mieści się jednak w dyspozycji art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k., czy inne okoliczności powodujące trudności w porozumieniu się z oskarżonym. Fakt, iż sprawa jest skomplikowana

pod względem faktycznym lub nawet pod względem prawnym, sam przez się nie może zadecydować o przyjęciu przez organ procesowy istnienia przesłanki obrony obligatoryjnej, określonej w art. 79 § 2 k.p.k. Decyzja, czy zachodzi przesłanka takiej obrony określona w tym przepisie, należy do organu procesowego. Powinna być podejmowana w oparciu o kryteria zobiektywizowane, tym niemniej ma ona charakter ocenny. Wydanie takiego postanowienia należy do swobodnego uznania sądu, bowiem - chociaż ocena ta nigdy nie ma charakteru całkowicie dowolnego i zawsze musi dostrzegać realia konkretnej sprawy - to sięgnięcie po instrument z art. 79 § 2 k.p.k. zależy wyłącznie od oceny organu procesowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2021 r., III KK 262/21, LEX nr 3327059). W przedmiotowej sprawie w odniesieniu do skazanego Ł. P. tego rodzaju okoliczności nie zachodzą a w związku z tym brak jest podstaw do ustanowienia obrońcy z urzędu.

Sąd Najwyższy mając na uwadze powyższe orzekł jak w postanowieniu.

[as
a!]